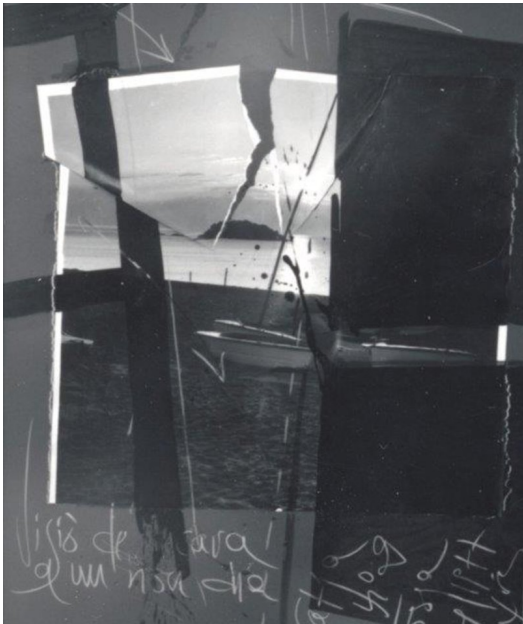

Tossa, Tossa, pobra Tossa...

isi de cara a un nou dia', de Bonaventura
n Foto: Arxiu.

Em pregunto si això s'acceptarà com a cosa normal dins la davallada en què, de temps ençà, ha caigut la nostra identitat

Avui he plorat. Moltes vegades he plorat en la vida, com tothom, i dins aquest tothom ho he fet com un més dels que encara gaudim de suficients sentiments per poder plorar. Sí, avui jo he tornat a plorar, en els meus setanta-un anys he tornat a plorar. Sóc, doncs, un sentimental, un sentimental que té l'orgull de ser-ho perquè penso que són precisament els sentiments els que ens diferencien de les bèsties. I per què he plorat avui?

Avui en tenim tres de desembre, sí, de dos mil setze. Són passades ja les deu del matí. Estic escrivint a casa, a l'avinguda Sant Francesc de Girona. Ho faig al costat de la finestra. La meua finestra és molt ampla i, sense ser balcó, arriba fins al terra. El dia és esplèndid, una jornada de sol de tardor amb tota la intenció d'escalfar, un sol que em demana per entrar a fer-me companyia. Avui, fins ara, és un dia net, clar, d'atmosfera transparent amb visió

diàfana sobre les teulades brillants per la rosada matinera...

La Titó, la meua muller, acaba d'entrar. Té per costum sortir d'hora per recollir la premsa. Jo m'he alçat encara fosc, m'agrada veure com lluita el dia per arraconar les ombres donant llum a tanta foscor, em complau aprendre de la natura...

—No sé si dir-t'ho, però crec que ho has de saber.

—Què passa?

Sense dir res i mirant-me, m'allarga El Punt Avui. Desplego el diari que m'entrega doblat i, a dalt de la portada, ben centrat, llegeixo:

Cultura: "Tossa queda fora del registre de museus catalans."

A la plana vint-i-dos, en un article signat per Nuri Fornés i no precisament a la secció de necrològiques, m'assabento de la defunció del Museu de Tossa. He plorat, al llarg dels temps he plorat per l'òbit de persones entranyablement estimades: pares, familiars, amics, fins i tot un fill. Avui les llàgrimes m'han relliscat perquè ha mort, sense ser persona, una part tremendament important de la meua vida. Dic "ha mort", no he dit "se m'ha mort": el Museu de Tossa per a mi no morirà mai. El Museu de Tossa només pot morir per a aquells que no saben d'on vénen, per a aquells que no tenen ni noció de qui són, per a aquells que, no sabent on van, tampoc necessiten arrels per continuar aixecant-se. El Museu de Tossa només pot morir per a aquells als quals tant se'ls en fot, per a aquells que, tot i havent nascut a l'indret, mai tindran document d'autenticitat. Ha mort per deixadesa, per desinterès, per manca d'estimació; ha mort perquè els que l'haurien de fer viure no saben res, ben res, del seu perquè. Jo sí que les necessito, les meues arrels, les necessito perquè sé d'allò que tinc per

estimar, perquè sé quin és l'aliment del meu esperit, perquè de molt adolescent vaig beure d'aquella font meravellosa que m'ensenyava de la fermesa d'una de les nostres raons de ser i ho feia en el transcurs d'una època daurada de la no menys preuada nostra història. Tinc vergonya, el pit em fa mal de tanta vergonya. Tinc vergonya al preguntar-me què dirien, en aquests moments, els que varen deixar-nos aquest patrimoni. És possible que siguem capaços, tossencs, d'acceptar una pèrdua d'identitat tan enorme del que, si no som, hauríem de ser?

Fa uns mesos, va sortir a la llum un llibre titulat *Amb gust de sal*, del qual sóc autor: és el primer d'una terna. El que l'hagi llegit s'adonarà de fins a quin punt ha estat per a mi important el museu; però és que he de pensar que només ha estat important per a pocs de nosaltres? L'autora de l'article assabenta, amb lletra negreta, que el Museu de Tossa va ser el primer d'art contemporani de l'Estat. Amb el títol de *La tranquil·litat perduda*, Berlín, Londres, París, Tossa, la Fundació Caixa de Girona va presentar a la Fontana d'Or, a l'estiu de dos mil set, una fantàstica mostra amb la Glòria Bosch de comissària. En el catàleg de l'exposició hi ha suficient documentació per entendre la importància de Tossa i el seu museu en el tarannà de l'art contemporani. La fotografia de la portada no pot ser més explícita: obra de Xavier Picard, ens mostra, sobre fons negre, la torre del far enviant llum vers els quatre punts cardinals; una llum, aquesta del museu, que es va estendre arreu d'Europa en uns anys en què Europa era el centre mundial de l'art.

No cal parlar ara de més esdeveniments sobre el museu en els anys passats des de la seva fundació, el 1935; ara cal parlar de com ha estat possible una deixadesa tan desvergonyida per arribar a poder llegir a la portada d'un diari que el museu ha estat foragitat del conjunt dels museus catalans. Em pregunto si això s'acceptarà com a cosa normal dins la davallada, qui sap si ja sense solució, en què, de temps ençà, ha caigut la nostra identitat. Què s'ha fet per evitar arribar a aquesta situació? Quin fil s'ha posat a l'agulla per apedaçar un forat tan gran que ha engolit un dels pilars més significatius i representatius del nostre vessant cultural i artístic? Com és possible que puguem servir el que hem rebut com a penyora dels predecessors, allò que ens identifica, si tirem en març dels tresors més preuats de la nostra recent història, d'una de les èpoques més daurades del Tossa, quasi un paradís o d'aquell Tossa, paradís blau del qual tan ufanosament se serveix per fer-ne propaganda turística? Al possible interessat, on se li dirà ara que està situat el quadre de *L'home que vola*, com deia el meu bon amic Esteve Pujals, guarda que va ser molts anys d'aquest defenestrat museu?

Em guardo algunes coses per dir i algunes preguntes per fer; qui sap si les necessitaré més endavant, però no vull deixar al tinter una reflexió: com és possible que es vulgui vendre la construcció d'un macroport amb l'excusa, trista, petita i mal utilitzada excusa, de portar un turisme de qualitat? El turisme de qualitat, Tossa el va tenir i Tossa l'ha deixat perdre. Com podem pensar en turisme de qualitat si deixem que se'n vagi pel forat de l'aigüera allò que ens és més representatiu? El turisme de qualitat té necessitat de cultivar l'esperit i menjar de la cultura, de la nostra cultura, i a Tossa, pel que llegeixo a la premsa, l'únic tres estrelles que oferia cultura s'està tancant.

L'any mil nou-cents vuitanta-sis vaig fer donació de cinc peces per al fons del museu. Era una sèrie titulada *Visió de cara a un nou dia*, signada i datada el mil nou-cents setanta-set. Al cap d'uns anys aquests quadres es varen trobar al magatzem de la brigada municipal d'obres, abandonats i malmenats entre les runes. Em pregunto si aquesta ubicació va ser deguda a la massa claredat de la meva premonició. Avui, clar testimoni vigent dels esdeveniments, els tinc al meu estudi restaurades i ben guardades: allà on no et volen, no hi tornis. Tres de desembre, ja no veig el sol tan rodó, ja no m'escalfa com abans: no fa gaire he plorat...

Publicat a:

-El Punt Avui. Comarques Gironines 08-12-2016 Pàgina 20

Font del document:

http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/5-cultura/19-cultura/1029372-tossa-tossa-pobra-tossa.html?cca=1&piwik_campaign=rss&piwik_kwd=nacional&utm_source=rss&utm_medium=nacional&utm_campaign=rss&f=El+Punt+Avui